



## **Protocol sociale media**

Vastgesteld door het College van Bestuur: 19 november 2013 Instemming GMR Primair  
Onderwijs 25 november 2013 Instemming GMR Voortgezet Onderwijs 17 december 2013  
In werkingtreding: 1 januari 2014

## **Inleiding**

Sociale Media zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij en spelen dus ook een rol bij iedereen die betrokken is bij scholen. Sociale media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Net zoals bij de introductie van internet en e-mail eind vorige eeuw levert het gebruik van sociale media vragen op over het gebruik van deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen.

Uitgangspunt is dat personeel en leerlingen zelf goed aanvoelen hoe zij hiermee verstandig om dienen te gaan. Het digitale gedrag op sociale media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de school. Zo is er ook een direct verband tussen verschillende regelingen in dit reglement en het pestprotocol.

Toch zijn er in scholen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over sociale media. Dit reglement heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buitenschools mediagebruik. Dit reglement is van toepassing op zowel personeel als leerlingen.

Onder sociale media verstaan wij Twitter, Hyves, Facebook, LinkedIn en Youtube en de wat minder bekende varianten daarop, evenals nu nog onbekende toekomstige varianten.

## **Richtlijnen gebruik sociale media**

1. Medewerkers van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL) delen kennis en andere waardevolle informatie.
2. Bestuurders, schoolleiders en overige medewerkers houden er rekening mee dat ze met elke uiting middels sociale media als vertegenwoordigers van SCOL kunnen worden gezien.
3. Medewerkers van SCOL publiceren geen vertrouwelijke informatie over de Stichting op sociale media.
4. De houding van medewerkers op sociale media ten opzichte van leerlingen kan het best worden beschreven als 'afstandelijke betrokkenheid': wel betrokken, maar niet close. Medewerkers staan niet op gelijke voet met vrienden en familie van leerlingen.
5. Medewerkers gaan niet in discussie met een leerling of ouder op sociale media. In voorkomende gevallen nodigen zij hen uit voor een persoonlijk gesprek.
6. Medewerkers van SCOL zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
7. Medewerkers van SCOL weten dat publicaties op sociale media altijd vindbaar zijn.
8. Het is niet toegestaan om bij een persoonlijk account het beeldmerk van de school te gebruiken als profielafbeelding. Dit mag alleen als het een formeel schoolaccount is en in overleg met de communicatiemedewerker.

9. Bij twijfel over een publicatie of over de raakvlakken met de stichting/school zoeken medewerkers voorafgaand aan publicatie contact met hun leidinggevende.
10. SCOL zorgt ook digitaal voor een veilig schoolklimaat en communiceert met medewerkers, leerlingen en ouders hoe zij dit doet. Zie hiervoor pagina 2: een veilig schoolklimaat.
11. SCOL legt in geval van handelen in strijd met dit protocol of bij andere digitale overtredingen vast welke (rechtspositionele) maatregelen zij neemt ten aanzien van medewerkers, leerlingen en ouders.

### **Praktische voorbeelden**

#### **Kennisdeling**

Via Twitter of in Linkedingroepen (bijvoorbeeld Schooljournaal of Onderwijs 2.0) kan onderwijspersoneel zich mengen in discussies over onderwijszaken. Dit kan op basis van persoonlijke ervaringen. Als een standpunt van de school of organisatie gepubliceerd wordt, vermeldt de schrijver dit. Een voorbeeld van een discussie uit een LinkedIn-groep:

Adviseur onderwijskwaliteit opent discussie:

Selectie aan de poort bij de lerarenopleidingen en m.n. bij de pabo's?: Ja, natuurlijk ook op vooropleiding en op cijfers. En een zorgvuldige intake. Wat vindt het CNV-O daarvan?

Reactie leraar:

Jaren zestig Rotterdam, drie grote parallelklassen. Voorwaarde om geplaatst te worden: ruim voldoende staan voor het vak wiskunde (6.8 of 7 dat weet ik niet precies meer)...

Reactie medewerker CNV Onderwijs:

CNV Onderwijs wil een strenge selectie aan de poort van pabo's. Vooral de motivatie en leerhouding van aspirant studenten zijn belangrijk...

### **Verantwoordelijkheid**

Hoofregel: het gedrag van onderwijspersoneel op sociale media wijkt niet af van wat in de klas of op school gebruikelijk is. Zet daarom niets online wat lijkt op de volgende voorbeelden:

- Foto's of filmpjes van leraren op vakantie of in beschonken toestand op een feest.
- Tweets van leraren die eindigen met '...en nu wel aan je huiswerk. Laterzz XXX...
- Te populair taalgebruik en schuttingtaal.
- Discriminerende opmerkingen.

### **Veiligheid**

SCOL heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van onderwijspersoneel en leerlingen. Goede omgangsvormen en respect voor elkaar gelden op sociale media net als in de school.

Voorbeelden die voor onveiligheid kunnen zorgen:

- Kleineren van leraren of leerlingen via Youtube filmpjes
- Dreigtweets van leerlingen
- Digitale seksuele intimidatie of beschuldiging ervan.

### **Een veilig schoolklimaat**

SCOL zal leerlingen en medewerkers aanspreken op ongewenst gedrag en indien nodig passende maatregelen nemen. Hierin verschillen sociale media wederom niet van het real life gedrag op de scholen. Iedereen die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap heeft hierin een verantwoordelijkheid. Op het moment dat een medewerker constateert dat een collega of leerling zich op sociale media op ongepaste wijze uitlaat over zaken die de Stichting raakt of anderszins de fatsoensnormen overschrijdt, neemt hij of zij actie. De eerste stap is het mondeling aanspreken van de collega of leerling op zijn of haar gedrag. Blijkt dit onvoldoende dan dient in het geval van de collega de leidinggevende verdere actie te ondernemen; in het geval van de leerling is dit de mentor.

Bij het vermoeden van strafbaar gedrag zal SCOL te allen tijde aangifte doen bij de politie.

Bedenk tot slot dat...

- het gebruik van sociale media 'real time' gebeurt. Een druk op de knop en je bericht staat direct online.
- online informatie misschien wel eeuwig online staat. Het is niet altijd gemakkelijk om informatie naderhand te (laten) verwijderen. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid.
- en niet alleen voor dat ene moment. Werkgevers, leerlingen en ouders zoeken soms op google naar meer informatie.
- een ongeschreven regel is om eenmaal geplaatste berichten niet te verwijderen. Met een druk op de knop (real time) worden ook foute berichten online geplaatst. Probeer de eerste te zijn om je eigen fouten te corrigeren, zonder eerdere berichten per definitie te wijzigen of te verwijderen. Vermeld daarbij dat jij degene bent die het bericht wijzigt. Geef bij verwijdering een goede reden.
- je ook rekening dient te houden met het wettelijk vastgelegde auteurs-, beeld- en citaatrecht. Het is verboden om zonder toestemming van de maker andermans werk te publiceren. Schending van deze wet levert je een boete op van honderden euro's.
- sociale omgangsvormen online net zo goed gelden als offline. Respecteer degene tot wie je je richt. Laster, beledigingen en obsceniteit zijn niet geoorloofd. De privacy van anderen wordt gerespecteerd. Dit geldt voor zowel schoolbesturen, directies, onderwijspersoneel als voor leerlingen.
- je zoveel mogelijk inhoudelijk dient te reageren op stukken van anderen. Alleen je mening geven, zonder onderbouwing daarvan, vervuult de discussie en zegt meer over de schrijver van de reactie dan over het stuk. Onthoud dat dit soort reacties ook in Google naar boven kunnen komen.

*Referenties en meer informatie (update 2017)*

<https://www.cnvo.nl/>

<https://www.cnvo.nl/actueel/nieuws/onderwijs-nieuws/nieuws-details/article/cnv-onderwijs-stelt-social-media-protocol-beschikbaar/>

[www.schoolnveiligheid.nl](http://www.schoolnveiligheid.nl)

<https://www.mediaenmaatschappij.nl/>

<https://www.kennisnet.nl/digitale-vaardigheden/mediawijsheid/>

<http://www.socialmediawijs.nl/>

